

Retningslinje – Saksbehandling i klagesaker

[Sist revidert](#): 01.09.2024

Godkjent av: FAG avdelingsdirektør

Innhold

1	Innledning	3
2	Hvilke avgjørelser kan påklages?	3
3	Om hvem som kan klage og om rett til advokatbistand	3
3.1	Parter og verger	3
3.2	Advokater og andre med fullmakt	4
3.3	Rett til fri rettshjelp	4
4	Saksforberedelse – skal klagen avvises?	4
4.1	Innledning	4
4.2	Klagefrist	5
4.2.1	Innledning	5
4.2.2	Når begynner klagefristen å løpe – forvaltningsloven § 29 første ledd	5
4.2.3	Forlengelse av klagefristen – forvaltningsloven § 29 fjerde ledd	5
4.2.4	Når må klagen være fremsatt? – forvaltningsloven § 30	6
4.2.5	Oversittelse av klagefristen – forvaltningsloven § 31	6
4.3	Krav til klagens form og innhold	7
4.3.1	Innledning	7
4.3.2	Nærmere om de ulike kravene til en klage	7
4.3.3	Konsekvensene av mangler ved klagen	8
4.4	Adgang til å endre et vedtak uten klage eller uten at de formelle vilkårene for klage er oppfylt	8
5	Konfliktrådenes vurdering av klagen	8
5.1	Innledning	8
5.2	Oppheving	9
5.3	Omgjøring (endring)	9
5.4	Opprettholdelse	9
6	Utsatt iverksettelse	10

6.1 Hovedregelen – vedtak skal iverksettes selv om parten har klaget.....	10
6.2 Forholdet mellom utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven § 42 og avbrutt gjennomføring etter konfliktrådsloven § 30.....	10
7 Klagebehandling hos Sfk	10
8 Versjonslogg av dette dokumentet	11

1 Innledning

Denne retningslinjen gjelder klagesaker om ungdomsstraff og ungdomsoppfølging etter konfliktrådsloven kapittel IV. Retningslinjene gjelder også i klagesaker om oppfølging i konfliktråd så langt de passer, jf. [konfliktrådsloven § 36](#).

Hvilke avgjørelser som kan påklages er omtalt i punkt 2 nedenfor. I punkt 3 omtales hvem som kan klage.

Dersom de formelle vilkårene for å klage ikke er oppfylt, skal klagen avvises, se punkt 4 nedenfor.

Når konfliktrådene vurderer selve klagen, skal de enten oppheve enkeltvedtaket som er påklaget, omgjøre det helt eller delvis eller sende klagesaken videre til Sfk hvis de mener at det påklagede vedtaket bør stadfestes. Også i saker der konfliktrådet omgjør sitt eget vedtak delvis, men ikke gir ungdommen fullt medhold, skal klagesaken videresendes til Sfk. Se punkt 5 til 7.

2 Hvilke avgjørelser kan påklages?

Det følger av [forvaltningsloven § 28](#) at enkeltvedtak kan påklages. Det følger av [konfliktrådsloven § 8](#) første at forvaltningsloven gjelder med unntak som følger av konfliktrådsloven. Videre følger det av [forskrift om konfliktrådsbehandling § 10](#) at konfliktrådets avgjørelser ikke kan påklages, med mindre det følger av [konfliktrådsloven § 22 e](#) eller [offentleglova § 32](#).

Etter [konfliktrådsloven § 22 e](#) skal følgende avgjørelser etter konfliktrådsloven anses som enkeltvedtak, og kan påklages:

- Avgjørelse om ungdomsplan etter [§ 25](#)
- Endring i ungdomsplanen etter § 25
- Utlandsopphold etter [§ 27](#) andre ledd bokstav b
- Nedleggelse av forbud mot alkohol eller andre rusmidler etter [§ 28](#)
- Utsettelse av gjennomføring etter [straffeprosessloven § 459](#)
- Avbrudd i gjennomføringen etter [§ 30](#)
- Ileggelse av innskjerpingsvilkår etter brudd etter [§ 31](#) andre ledd
- Ileggelse av innskjerpingsvilkår etter brudd etter [§ 33](#) andre ledd

I tillegg er en avgjørelse om å avvise en klage¹ og en avgjørelse om sakskostnader² også enkeltvedtak. Videre er det egne regler for saksbehandling og klage i saker om innsyn fra andre enn partene i saken.³ Se nærmere om behandling av innsynssaker i [Retningslinje - Taushetsplikt og informasjonsdeling](#).

Avgjørelser som ikke er enkeltvedtak anses normalt som beslutninger som ikke kan påklages. Eksempler på beslutninger som ikke kan påklages er avgjørelse om å oppheve vedtak eller avgjørelse om å ikke gi utsatt iverksettelse.

3 Om hvem som kan klage og om rett til advokatbistand

3.1 Parter og verger

Etter [konfliktrådsloven § 22 e](#) andre ledd kan ungdommen og ungdommens verger påklage enkeltvedtakene som konfliktrådene fatter. Det følger av [forvaltningsloven § 28](#) første ledd at også andre

¹ Se [forvaltningsloven § 2](#) tredje ledd.

² Se [forvaltningsloven § 36](#) tredje ledd, jf. [§ 2](#) første ledd bokstav b, og J. F. Bernt, Rettsdata, Forvaltningsloven, note 963, sist hovedrevidert 6. desember 2017.

³ Se [offentleglova kapittel 4](#).

med rettslig klageinteresse kan påklage vedtakene. Når det gjelder enkeltvedtakene som konfliktrådene fatter er det lite sannsynlig at andre enn ungdommen selv og ungdommens verger vil ha rettslig klageinteresse. Dette er fordi vedtakene om ungdomsstraff og ungdomsoppfølging retter seg mot ungdommen. Personer som har status som fornærmet i klagesaken har ikke rettslig klageinteresse i vedtak om ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging.

Vær oppmerksom på at en (tidligere) verge ikke har klagerett etter at ungdommen har fylt 18 år. Dette gjelder selv om det opprinnelige vedtaket ble fattet før ungdommen fylte 18 år. Se nærmere i [Retningslinje – Verge i saker for konfliktrådet](#).

Hvis et vedtak påklages av noen som ikke har rett til å klage skal konfliktrådene avvise klagen, se punkt 4 nedenfor.

3.2 Advokater og andre med fullmakt

Partene i saken har adgang til å få bistand fra advokat eller andre som har fullmakt når de ønsker å påklage et vedtak. Hvis en part er representert av advokat eller advokatfullmektig i en klagesak har advokaten profesjonsfullmakt. Dette innebærer at advokaten kan sende inn klage på vegne av ungdommen eller ungdommens verger uten å måtte vise til skriftlig fullmakt. Også andre enn advokater og advokatfullmektiger kan klage på vegne av partene, men de må i så fall ha en skriftlig fullmakt fra parten som de representerer. Dette får frem av [forvaltningsloven § 12](#).

3.3 Rett til fri rettshjelp

Hvis ungdommen vurderer å klage har hen rett til fri rettshjelp fra advokat. Rettshjelpen kan både omfatte bistand til å vurdere om det er hensiktsmessig å klage og bistand til å klage. Dette går frem av [konfliktrådsloven § 22 e](#) tredje ledd, jf. [rettshjelpsloven § 11](#) første ledd nr. 9. Hvis den som klager får medhold kan hen også få dekket sakskostnadene i forbindelse med klagen etter [forvaltningsloven § 36](#). Se nærmere i [Retningslinje – Sakskostnader](#).

4 Saksforberedelse – skal klagen avvises?

4.1 Innledning

Etter [forvaltningsloven § 32](#) er det organet som fattet det påklagede vedtaket som skal ta imot klagen og vurdere klagen før den eventuelt sendes til klageinstansen. Dette innebærer at det er det konfliktrådet som mottar og vurderer klagen på det vedtaket de selv har fattet, før de eventuelt sender klagesaken videre til Sfk.

Før konfliktrådet vurderer selve klagen, må det ta stilling til om klagen skal avvises. Når en klage blir avvist blir det ikke foretatt noen vurdering av det påklagede vedtaket. De vanligste grunnene til å avvise en klage er fordi klagefristen er oversittet (se punkt 4.2) eller fordi klagen ikke fyller de kravene som stilles til en klage (se punkt 4.3). En klage kan også avvises dersom en som ikke har klagerett klager (se punkt 3). Hvis konfliktrådene avviser en klage er dette et nytt enkeltvedtak som ungdommen og vergene kan påklage.

Hvordan konfliktrådene skal forberede en klagebehandling er nærmere beskrevet i [forvaltningsloven § 33](#). Reglene om saksforberedelse før konfliktrådene fatter et enkeltvedtak gjelder tilsvarende når konfliktrådene skal forberede en klagebehandling.⁴ Dette omfatter blant annet reglene om utredning, veiledning og medvirkning. Utredning i klageomgangen er særlig nødvendig hvis det har kommet inn nye opplysninger

---

⁴ Det vil komme en egen retningslinje om generelle saksbehandlingsregler ila. høsten 2024.

eller anførsler i klagen som tilsier ytterligere utredning, eller hvis det viser seg at saken ikke var tilstrekkelig utredet før det opprinnelige vedtaket ble fattet.

4.2 Klagefrist

4.2.1 Innledning

[Forvaltningsloven § 29](#) til [§ 31](#) inneholder reglene om klagefrist. Klagefristen er tre uker, og fristen løper fra mottakeren har mottatt vedtaket og frem til klagen er sendt til konfliktrådet. Hvis klagefristen er oversittet skal klagen som et utgangspunkt avvises. Dette går frem av [§ 31](#) tredje ledd.

4.2.2 Når begynner klagefristen å løpe – forvaltningsloven § 29 første ledd

Fristen for å klage er tre uker fra tidspunktet vedtaket er kommet frem til parten.

Vedtaket skal inneholde informasjon om rett til å klage og klagefrist. Hvis vedtaket ikke inneholder denne informasjonen, begynner klagefristen først å løpe fra det tidspunktet da parten ble tilstrekkelig orientert om retten til å klage og klagefristen. For at parten skal anses som tilstrekkelig orientert, må vedtaket som konfliktrådet har fattet inneholde informasjon om retten til å klage, klagefrist, og hvordan en klage blir fremsatt.

Et vedtak anses mottatt fra det tidspunktet det er gjort tilgjengelig for mottakeren. Dette vil enten være ved at vedtaket blir fysisk overlevert på et møte, at vedtaket er levert i mottakerens postkasse eller at vedtaket er sendt til digital postkasse og mottakeren har blitt orientert om dette, se nærmere nedenfor.

Hvis ungdommen mottar vedtaket på et annet tidspunkt enn vergene vil klagefristen begynne å løpe fra ulike tidspunkter for ungdommen og vergene. Hvis en av partene er representert ved advokat eller annen som har fullmakt begynner klagefristen først å løpe fra det tidspunktet fullmektigen har mottatt vedtaket.

4.2.2.1 Vedtak sendt med ordinær post

For vedtak som er sendt med ordinær post kan det være vanskelig å fastslå sikkert når vedtaket faktisk er mottatt. Det er derfor et vanlig utgangspunkt å legge til grunn at postgangen har tatt en uke. På denne måten har man en sikkerhetsmargin, da det er sjelden at ordinær postgang tar mer enn en uke. Dette er bare et utgangspunkt. Hvis for eksempel mottaker oppgir at vedtaket er mottatt på et tidligere tidspunkt eller konfliktrådene har andre opplysninger om når et vedtak er mottatt skal de legge disse opplysningene til grunn.

4.2.2.2 Digital forsendelse

Hvis vedtaket er sendt digitalt løper fristen fra det tidspunktet vedtaket er gjort tilgjengelig for mottakeren. Et vedtak er gjort tilgjengelig for parten når det er synlig i partens elektroniske postkasse. Dette skjer normalt samme dag som vedtaket sendes ut.⁵ I tillegg må parten motta varsel om at vedtaket er sendt i samsvar med [eForvaltningsforskriften § 11](#). Mottakeren blir typisk varslet via epost og/eller SMS avhengig av mottakerens innstillinger. Hvis mottakeren har valgt å skru av innbyggerstyrt varsel om at de har mottatt digital post, er dette noe mottakeren selv må bære risikoen for. Fristen begynner å løpe fra det tidspunktet vedtaket er gjort tilgjengelig for parten.

4.2.3 Forlengelse av klagefristen – forvaltningsloven § 29 fjerde ledd

Før klagefristen er utløpt, kan konfliktrådene som førsteinstans eller Sfk som klageinstans forlenge klagefristen i særlige tilfeller. For de vedtakene konfliktrådene fatter er det ikke nødvendig å stille særlig

---

⁵ Dagen etter dersom den elektroniske forsendelsen er sendt etter kl. 17.

strengt krav til når klagefristen kan bli forlenget. Forlengelse bør som hovedregel gis, men parten eller fullmektigen skal begrunne hvorfor det er nødvendig med lengre frist. Dersom parten eller fullmektigen ber om gjentatte fristutsettelse, skjerpes kravet til begrunnelse.

Klagefristen bør i utgangspunktet ikke forlenges med mer enn inntil to uker. Ny frist bør angis med konkret dato. Er parten forhindret fra å klage på grunn av alvorlig sykdom, sykehusinnleggelse eller liknende, kan fristen likevel forlenges for et noe lengre tidsrom.

Det er i utgangspunktet en forutsetning for forlengelse av klagefristen at fristen ennå ikke er utløpt på det tidspunktet parten ber om forlengelse. Se likevel punkt 4.4 om adgangen til å ta en klage under behandling også dersom klagefristen er oversittet.

4.2.4 Når må klagen være fremsatt? – forvaltningsloven § 30

Etter [forvaltningsloven § 30](#) avbrytes klagefristen fra det tidspunktet klageren har sendt klagen til konfliktrådet. Ved muntlig klage, eller der klagen blir overlevert fysisk, er det som regel uproblematisk å fastslå når klagen er sendt. Det er viktig at konfliktrådene journalfører når disse klagene er mottatt.

For klager som er sendt elektronisk vil det være synlig når klagen sendt til konfliktrådene.

For klager som er sendt via ordinær post er det normalt å ta høyde for opptil én ukes postgang. Hvis en klage er datert inntil en uke før det er mottatt med post skal konfliktrådene legge til grunn den datoen klagen er datert. For udaterte klager er det lagt til grunn at klagen er sendt en uke fra det tidspunktet klagen er mottatt.

4.2.5 Oversittelse av klagefristen – forvaltningsloven § 31

Dersom klagen kommer inn etter at klagefristen er ute, skal klagen som et utgangspunkt avvises.

Klagen kan likevel behandles dersom parten eller fullmektigen ikke kan lastes for at fristen er oversittet, eller fordi særlige grunner gjør det rimelig at klagen blir behandlet. Dette følger av [forvaltningsloven § 31](#).

Klagen skal likevel alltid avvises hvis det har gått mer enn ett år siden vedtaket ble truffet.

Selv om en klage blir avvist på grunn av oversittet frist er det viktig å være oppmerksom på at konfliktrådene står fritt til å omgjøre eget vedtak uten at det er påklaget hvis omgjøringen ikke er til skade for noen av partene som vedtaket retter seg mot, se punkt 4.4 nedenfor.

Hvorvidt parten kan lastes eller ikke for at fristen er oversittet, må konfliktrådet vurdere konkret i hvert tilfelle. Det samme gjelder om det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd. Ofte vil de to grunnlagene for å gi oppreisning for fristoversittelse kunne overlappe hverandre, for eksempel når klager oppgir sykdom som grunnen til det ikke er klaget innenfor fristen. Dersom konfliktrådene kommer til at klagen bør behandles selv om fristen er oversittet må dette begrunnes i oversendelsesbrevet til Sfk.

Som et generelt utgangspunkt gjelder at jo lengre fristoversittelsen er, jo mer tungtveiende grunner skal det til for å gi oppreisning (likevel behandle klagen). Det skal mer til for å gi oppreisning når fristen er oversittet med flere uker, enn når det dreier seg om noen dagers oversittelse.

Det må gjøres en konkret vurdering av partens forhold i den perioden klagefristen løper. Det er kun forhold i denne perioden som kan være relevante ved vurderingen. At parten f.eks. var syk før klagefristen begynte å løpe har ingen betydning. Nedenfor nevnes det noen konkrete eksempler som kan tilsi at en klage likevel kan bli behandlet.

Alvorlig sykdom som har ført til at en part ikke kunne forventes å overholde klagefristen vil kunne utgjøre en særlig grunn. Alvorlige livshendelser som dødsfall i nær familie kan også anses som en særlig grunn.

En annen særlig grunn kan være hvis konfliktrådet ikke har fulgt sin veiledningsplikt etter [forvaltningsloven § 11](#). Dette vil særlig være tilfelle hvis en part har spurt om veiledning innenfor klagefristen, men at parten ikke har fått tilstrekkelig veiledning f.eks. om hvordan hen skal gå fram for å klage eller be om utsettelse av klagefristen.

En annen særlig grunn kan være at saken inneholder prinsipielle rettslige problemstillinger. Hvis det er hensiktsmessig å få en avklaring rundt dette kan dette være en særlig grunn for å behandle saken. Det samme kan gjelde hvis et vedtak fremstår rettslig tvilsomt.

Grunner som normalt ikke vil tale for at klagen blir behandlet dersom klagefristen er oversittet er reisefravær, språkvansker og misforståelse av regelverk. Hvis klageren har misforstått reglene om hvordan man klager på grunn av språkvansker eller annet er dette noe parten selv må svare for hvis hen ikke har etterspurt veiledning fra konfliktrådene eller det foreligger andre omstendigheter som taler for konfliktrådene burde veiledet bedre (herunder skaffet tolk).

Heller ikke det at fristoversittelsen er kort er i selv grunn for å se bort fra fristoversittelsen. Dette vil imidlertid kunne være et moment ved vurderingen av om andre grunner gir grunnlag til å se bort fra fristoversittelsen.

4.3 Krav til klagens form og innhold

4.3.1 Innledning

[Forvaltningsloven § 32](#) inneholder kravene til klagens form og innhold. I tillegg følger det av [konfliktrådsloven § 22 e](#) at en klage til konfliktrådene kan settes frem skriftlig eller muntlig.

Etter forvaltningsloven § 32 skal en klage settes frem for det forvaltningsorganet som har fattet vedtaket. En skriftlig klage må være signert, den må nevne hvilket vedtak som blir påklaget og den må nevne den endringen som er ønsket i vedtaket som blir påklaget.

Hvis klagen ikke oppfyller disse vilkårene, må konfliktrådene ta kontakt med parten og gi en kort frist til å rette manglene, og varsle om at klagen kan bli avvist hvis manglene ikke blir rettet.

4.3.2 Nærmere om de ulike kravene til en klage

4.3.2.1 Om muntlig klage

Det følger av [konfliktrådsloven § 22 e](#) andre ledd at en klage kan fremsettes muntlig til det konfliktrådet som har fattet vedtaket. Hvis klagen fremsettes muntlig må den som mottar klagen journalføre når den muntlige klagen er mottatt og hva ungdommen eller vergen klager over. Dersom den som klager gir noen nærmere begrunnelse for klagen, må også denne skrives ned, se [forvaltningsloven § 32](#) første ledd bokstav a.

4.3.2.2 Om signatur

Hvis klagen er skriftlig er det et krav at klagen er signert av klageren selv eller en som har fullmakt. Grunnen til at loven stiller et krav om signatur er at det skal være dokumentert hvem som har sendt inn klagen. Hvis klagen er sendt digitalt med bruk av BankID eller annet som legitimerer avsenderen regnes dette som en elektronisk signatur. Fordi partene har anledning til å sette frem muntlig klage kan manglende signatur rettes gjennom muntlig bekreftelse fra den som klager. Den muntlige bekreftelsen må journalføres på samme måte som med muntlige klager ellers.

4.3.2.3 Om innhold i klagen

Det er et krav at klagen må spesifisere hvilket vedtak som påklages. Dette er særlig viktig dersom konfliktrådet har fattet flere vedtak. Dersom klagen gjelder ungdomsplanen, må det komme frem om klagen gjelder planens som helhet, eller enkelttiltak, og om det gjelder tiltaket som sådan eller f.eks. omfanget. Hvis

en klage ikke spesifiserer hvilket vedtak som er påklaget, men dette uansett fremstår klart utfra klagens innhold, foreligger det ikke noen feil som det er nødvendig for parten å rette.

Det er videre et krav at klagen må beskrive hvilken endring som er ønsket i det påklagede vedtaket. For noen vedtak, for eksempel avslag på søknad om utlandsopphold, vil det fremstå klart hvilken endring den som klager ønsker. I slike tilfeller er det ikke noen grunn til å be den som klager om å rette noen feil ved klagen. For andre vedtak, for eksempel vedtak om ungdomsplan, vil det som oftest ikke være klart hvilken endring den som klageren ønsker å oppnå. I slike tilfeller må konfliktrådet be den som klager om å rette dette.

Det er ikke noe krav at klagen er begrunnet, men parten bør likevel begrunne hvorfor de ønsker en endring i vedtaket. Hvis det er uklart for konfliktrådene hvorfor parten ønsker en endring bør de undersøke dette med klageren og eventuelt veilede.

4.3.3 Konsekvensene av mangler ved klagen

Hvis en klage inneholder mangler som gjør at klagen ikke kan behandles må konfliktrådene informere den som klaget om manglende og gi en kort frist for å rette manglene. Normalt vil det være tilstrekkelig med en frist på en uke. Samtidig med at klageren får frist til å rette manglene må klageren bli varslet om at klagen kan bli avvist hvis manglene ikke blir rettet. Hvis manglene ikke blir rettet innen angitt frist skal klagen avvises.

4.4 Adgang til å endre et vedtak uten klage eller uten at de formelle vilkårene for klage er oppfylt

Selv om de formelle vilkårene for klage ikke er oppfylt, har konfliktrådet likevel adgang til å omgjøre det opprinnelige vedtaket så lenge det ikke er til ugunst for ungdommen eller ungdommens verger.

Etter [forvaltningsloven § 35](#) første ledd bokstav a kan konfliktrådet endre sitt eget vedtak uten klage hvis endringen ikke er til skade mot noen som vedtaket retter seg mot. Etter § 35 første ledd bokstav b og c kan konfliktrådet også omgjøre et vedtak hvis det ikke er kommet frem til parten eller vedtak er ugyldig. I praksis er det særlig § 35 bokstav a om å omgjøre et vedtak hvis det ikke er til ugunst som er mest aktuell for konfliktrådene.

Når det gjelder endring av innholdet i ungdomsplanen følger det av konfliktrådsloven § 25 sjette ledd at konfliktrådene kan endre fastsatte tiltak, forutsatt at det nye tiltaket er bedre egnet til å ivareta ungdommens behov, og at ungdomsplanen etter endringen er av tilsvarende eller lavere omfang og intensitet. Se nærmere om dette i [Retningslinje – Ungdomsplan og oppfølgingsteam](#).

Hvis konfliktrådet omgjør eget vedtak etter forvaltningsloven § 35 eller konfliktrådsloven § 25 sjette ledd blir dette et nytt enkeltvedtak som kan påklages.

Særlig advokater vil noen ganger begjære at et vedtak omgjøres uten klage hvis klagefristen er klart oversittet. Det vil bare være et nytt enkeltvedtak hvis konfliktrådet tar begjæringen til følge og endrer vedtaket. Hvis konfliktrådet, etter å ha vurdert en slik begjæring, kommer til at vedtaket ikke skal omgjøres, vil dette være en beslutning som ikke kan påklages.

5 Konfliktrådenes vurdering av klagen

5.1 Innledning

Hvordan konfliktrådene skal behandle klagen er nærmere beskrevet i [forvaltningsloven § 33](#).

Ved en klage må konfliktrådet vurdere om det er grunn til å endre (omgjøre) eller oppheve sitt tidligere vedtak. I utgangspunktet kan konfliktrådet bare endre vedtaket til fordel for den som klager. Hvis konfliktrådet ikke endrer det påklagede vedtaket, må de sende klagesaken videre til Sfk. Sfk vil da foreta en uavhengig vurdering av klagesaken.

5.2 Oppheving

Etter [forvaltningsloven § 33](#) andre ledd kan konfliktrådet oppheve sitt opprinnelige vedtak når de vurder klagen. Hvis et vedtak oppheves vil det si at vedtaket ikke lenger gjelder. Hvis konfliktrådet opphever vedtaket sitt må de derfor normalt begynne saksbehandlingen på nytt, og fatte et nytt vedtak i saken. En avgjørelse om å oppheve et vedtak er en beslutning, og ikke et nytt enkeltvedtak. En beslutning om oppheving kan derfor ikke påklages.

I praksis er det lite aktuelt for konfliktrådene å oppheve sine egne vedtak. Hvis konfliktrådene kommer til at et vedtak de har fattet er uriktig er det mer naturlig og enklere å omgjøre (endre) sitt tidligere vedtak. Det er også mindre tidkrevende å omgjøre enn å oppheve for så å fatte et nytt vedtak i saken.

5.3 Omgjøring (endring)

Hvis konfliktrådet etter en ny vurdering kommer til at det tidligere vedtaket bør endres (omgjøres) til fordel for parten, kan de fatte et nytt vedtak i saken. Hjemmelen for dette er [forvaltningsloven § 33](#) andre ledd. Konfliktrådet kan som nevnt i utgangspunktet ikke endre sitt opprinnelige vedtak til partens ulempe. Når konfliktrådet endrer sitt tidligere vedtak til fordel for ungdommen er dette et nytt enkeltvedtak (som kan påklages).

Når konfliktrådene omgjør sitt opprinnelige vedtak etter en klage, må omgjøringsvedtaket inneholde informasjon om retten til å få dekket sakskostnader etter [forvaltningsloven § 36](#).

Hvis den som har klaget på vedtaket får fullt medhold i klagen, skal ikke klagen videresendes til Sfk.

Hvis omgjøringen bare innebærer delvis medhold, vil dette også innebære delvis opprettholdelse. Det delvise medholdet er et nytt enkeltvedtak (som kan påklages). Den delen som opprettholdes, skal sendes videre til Sfk. Hvorvidt en omgjøring skal anses som helt eller delvis medhold avhenger av klagen og hvilken endring den som har klaget ønsker å oppnå. Ved usikkerhet må dette avklares med klageren.

5.4 Opprettholdelse

Dersom saken i utgangspunktet var tilstrekkelig utredet, vil konfliktrådet normalt opprettholde det opprinnelige vedtaket. Hvis konfliktrådet kommer til at det påklagede vedtaket bør opprettholdes, eller bare delvis omgjøres, skal de videresende klagesaken til Sfk med et oversendelsesbrev. Partene skal orienteres om at saken er videresendt til Sfk ved kopi av oversendelsesbrevet.

Når konfliktrådet sender over saken til Sfk bør det begrunne sitt standpunkt og besvare anførsler i klagen. Dette kan eventuelt gjøres ved å henvise til eventuell begrunnelse gitt til parten. Det er ikke nødvendig å begrunne det opprinnelige vedtaket, ettersom det allerede er begrunnet. Hvis det har kommet inn nye relevante opplysninger i saken siden det opprinnelige vedtaket ble fattet, eller det er anførsler i klagen som bør besvares, bør konfliktrådet kommentere dette. Hvis klagefristen er oversittet, men konfliktrådene mener at klagen likevel bør behandles må dette også begrunnes.

6 Utsatt iverksettelse

6.1 Hovedregelen – vedtak skal iverksettes selv om parten har klaget

Et enkeltvedtak skal som utgangspunkt iverksettes selv som det er påklaget og klagesaken ikke er avgjort. Dette innebærer blant annet at tiltakene i ungdomsplanen i utgangspunktet kan igangsettes selv om hele eller deler av planen er påklaget.

Etter [forvaltningsloven § 42](#) kan konfliktrådet beslutte at et vedtak likevel ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Hvis en part i saken ber om utsatt iverksettelse, har konfliktrådene en plikt til å vurdere dette. Konfliktrådene kan også beslutte utsatt iverksettelse på eget tiltak, men det er ikke vanlig å gjøre dette med mindre en av partene ber om det.

Hensynet bak regelen om utsatt iverksettelse er rettsikkerhet. For den som klager vil det i en del tilfeller være av avgjørende betydning at et vedtak ikke blir gjennomført før saken er endelig avgjort. Hvor aktuelt det er med utsatt iverksettelse avhenger av vedtaket. Ved et avslag på søknad om utlandsopphold vil det aldri være aktuelt med utsatt iverksettelse. Ved mer inngripende vedtak, som for eksempel vedtak om rustesting, vil utsatt iverksettelse kunne være mer aktuelt. Det samme gjelder ved illeggelse av innskjerpingsvilkår eller ny ungdomsplan på grunn av vilkårsbrudd.

En beslutning om å innvilge eller ikke innvilge utsatt iverksettelse etter [forvaltningsloven § 42](#) er ikke et enkeltvedtak som kan påklages. Både konfliktrådene og Sfk kan beslutte utsatt iverksettelse. Sfk kan som overordnet forvaltningsorgan overprøve konfliktrådenes beslutning om å nekte utsatt iverksettelse.

6.2 Forholdet mellom utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven § 42 og avbrutt gjennomføring etter konfliktrådsloven § 30

Mens [forvaltningsloven § 42](#) åpner for utsatt iverksettelse av et enkeltvedtak mens klagen blir vurdert, åpner [konfliktrådsloven § 30](#) for å avbryte gjennomføringen av påbegynt ungdomsreaksjon dersom nærmere vilkår er oppfylt. En avgjørelse om å avbryte ungdomsreaksjonen etter konfliktrådsloven § 30 skiller seg fra utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven § 42 ved at avbrudd etter konfliktrådsloven gjelder avbrudd av hele straffegjennomføringen, mens utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven kun gjelder utsatt iverksettelse av et konkret vedtak. I tilfeller der ungdommen klager på ungdomsplanen som helhet vil imidlertid de to tilfellene i praksis kunne innebære det samme. Det er likevel ikke åpenbart at utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven innebærer at straffegjennomføringen som sådan avbrytes. Det er derfor adgang til å avbryte straffegjennomføringen etter konfliktrådsloven § 30 tredje ledd mens en klage er til behandling. Dersom det ved en klage gis utsatt iverksettelse av hele eller sentrale deler av ungdomsplanen etter forvaltningsloven § 42, bør konfliktrådet vurdere om straffegjennomføringen bør avbrytes etter konfliktrådsloven § 30 tredje ledd.

Avbrudd i ungdomsreaksjonen etter konfliktrådsloven § 30 er i seg selv et enkeltvedtak som kan påklages, se [§ 22 e](#) første ledd bokstav d.

Se [Retningslinje – Avbrutt gjennomføring etter konfliktrådsloven § 30](#) for nærmere informasjon om avbrudd i straffegjennomføringen.

7 Klagebehandling hos Sfk

Hvordan Sfk som klageinstans skal behandle en klage er nærmere regulert i [forvaltningsloven § 34](#). Sfk skal i likhet med konfliktrådet avvise klagen hvis vilkårene for å behandle klagen ikke er oppfylt. Sfk vil ikke være bundet av en vurdering fra konfliktrådet om ikke å avvise en klage.

Hvis konfliktrådet tar en klage til behandling kan Sfk vurdere alle sider av sakene og også overprøve konfliktrådets skjønsmessige vurderinger. Sfk kan ta hensyn til nye opplysninger i saken som ikke var tilgjengelige da konfliktrådet fattet det påklagede vedtaket. Når Sfk behandler klagen skal de vurdere de synspunktene klageren kommer med, og Sfk kan også vurdere forhold som ikke er nevnt i klagen.

Hvis det er forhold ved klagen som ikke er vurdert eller utredet tilstrekkelig kan Sfk returnere klagesaken til konfliktrådet. Dette kan være aktuelt hvis det bør innhentes ytterligere opplysninger eller hvis konfliktrådet f.eks. ikke har tatt stilling til oversatt klagefrist.

Sfk kan opphøve det påklagede vedtaket eller fatte et nytt vedtak i saken. Dersom konfliktrådets vedtak oppheves, sendes saken i retur til konfliktrådet, som må behandle saken på nytt. Dersom Sfk fatter nytt vedtak, vil det nye vedtaket enten være å stadfeste det påklagede vedtaket eller å omgjøre det helt eller delvis. Sfk kan som et klart utgangspunkt ikke omgjøre det påklagede vedtaket til partens ulempe.

Om Sfk bør fatte et nytt vedtak i saken eller oppheve konfliktrådets vedtak kommer an på om Sfk har tilstrekkelige opplysninger til å fatte et nytt vedtak i saken. Konfliktrådene har bedre kjennskap til ungdommen enn Sfk, og det vil derfor være tilfeller hvor konfliktrådene er mer egnet enn Sfk til å fatte nytt vedtak i saken. Ulempen med å oppheve et vedtak er at dette fører til at saken må behandles på nytt og at ungdommen da må vente lenger på å få klagesaken endelig avgjort.

8 Versjonslogg av dette dokumentet

Denne tabellen synliggjør endringer og oppdateringer av dokumentet.

Endringslogg		
Dato	Endring utført av	Endringsbeskrivelse
01.09.2024	FAG avdelingsdirektør	Første utgave av retningslinjen
23.09.2024	FAG avdelingsdirektør	Diverse justeringer for å tydeliggjøre enkelte forhold, blant annet innledningen og punkt 4 om avvisning.